

GHEORGHE MOHAN: „VIAȚA ȘI OPERA BIOLOGILOR ROMÂNII”

Viorela-Valentina DIMA¹

viorelaval@yahoo.co.uk

ABSTRACT: This article aims to acquaint the reader with Gheorghe Mohan’s study entitled *Viața și opera biologilor români* (*The Life and Work of Romanian Biologists*) published in 2018 by the Publishing House of the Archiepiscopate of Tomis. The volume reunites more than 350 Romanian biologists whose work was carried out mainly during the 20th–21st centuries. The entries refer to information such as personal data, studies, scientific and teaching activity, main publications, membership in prestigious national and international fora, recognition of their work in various sub-fields of biology. The volume is dedicated to the 100th Anniversary of the Great Union – a time when the Romanian Kingdom was united with the historical provinces of Transylvania, Bessarabia and Bukovina.

KEYWORDS: Romanian biologists, dictionary, Great Union Centenary

Anul 2018 a fost un an plin de semnificații pentru românii de pretutindeni, în contextul sărbătoririi a 100 de ani de la Marea Unire de la 1 decembrie 1918. Jubileul a fost marcat prin numeroase activități, organizate de felurite instituții de stat și/sau private din țară și din străinătate, sprijinite de Ministerul Culturii și Identității Naționale (MCIN). Anvergura proiectului aniversar reiese din „Documentul programatic privind aniversarea Centenarului Marii Uniri” (MCIN 2018):

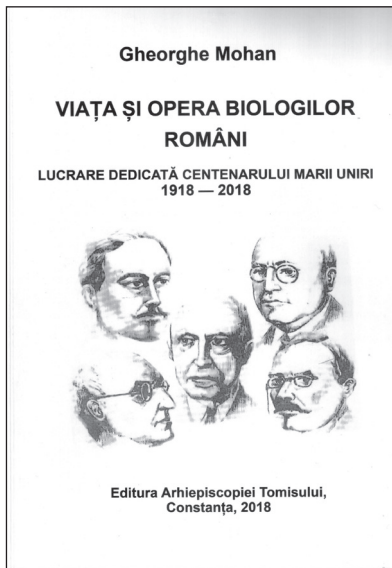
„Acțiunile vor avea caracter dominant cultural și patrimonial, ele vor fi realizate pe întreg teritoriul țării – la nivelul instituțiilor centrale și locale, al regiunilor și comunităților – dar și pe plan internațional.

---

¹ Doctor în filologie, Conf. univ. la Departamentul de Limbi Moderne și Comunicare în Afaceri, Facultatea de Relații Economice Internaționale, Academia de Studii Economice, București, membru asociat al Diviziei de Istoria Științei a CRIFST al Academiei Române.

Acțiunile se vor subscrie temelor, conceptului și principiilor strategice amintite, astfel:

- Expoziții, târguri;
- Festivaluri, gale, manifestări cultural-artistice de anvergură;
- Conferințe, congrese, simpozioane interne și internaționale;
- Editarea de cărți, albume, hărți, emisiuni filatelice și altele asemenea;
- Ceremonii civile și militare/comemorări;
- Emisiuni radio/TV și producții de filme;
- Restaurarea, reabilitarea, reamenajarea unor obiective de patrimoniu;
- Investiții în infrastructura culturală;
- Monumente de for public;
- Turnee interne și internaționale de promovare a anului Centenar.”

Foto: Coperta cărții: Gheorghe Mohan: *Viața și opera biologilor români*, Editura Arhiepiscopiei Tomisului, Constanța, 2018, 329p., ISBN 978-606-8870-24-3

priu-zis care conține peste 350 de biologi români, precum și o *Bibliografie selectivă*. Preocupările autorului pentru identificarea, recuperarea și transmiterea mai departe a informațiilor referitoare la personalitățile

S-a dorit ca toate aceste tipuri de acțiuni – în ciuda varietății lor – să stea sub semnul „unității, coeziunii și consensului național, în spiritul prețuirii trecutului, valorilor și tradițiilor naționale, pe plan intern și internațional” (idem). Credem că volumul *Viața și opera biologilor români* publicat de Gheorghe Mohan în 2018 la Editura Arhiepiscopiei Tomisului, Constanța, și dedicat Centenarului Marii Uniri a fost elaborat în acest spirit al redescoperirii, recunoașterii și prețuirii unor personalități românești care au activat sau încă activează în domeniul științific al biologiei.

Volumul este structurat după cum urmează: secțiunea În loc de prefață semnată de prof. univ. Adrian Bavaru, dicționarul propriu-zis care conține peste 350 de biologi români, precum și o *Bibliografie selectivă*.

biologiei românești reies și din publicațiile anterioare – *Istoria biologiei în date* (Mohan, Ardelean, Gavrilă și Pîrvu, 1994) și *Dicționarul biologilor români* (Ardelean, Mohan și Tițu, 2000) (cf. și Toma 2013).

În volumul *Viața și opera biologilor români*, coordonatele portretelor biologilor români selectați sunt următoarele: date personale, studii, activitate științifică și didactică, selecție de lucrări publicate, afilierea la asociații profesionale din țară și din străinătate, distincții. Alături de personalități bine cunoscute pe plan mondial, precum Grigore Antipa, Victor Babeș, Dimitrie Brândză, George Emil Palade sau Emil Racoviță, autorul face referire la mulți alți specialiști români din numeroase ramuri ale biologiei: biotehnologie, botanică, ecologie, embriologie, fiziologie, histologie, micologie, oceanografie, oncologie etc. Remarcăm faptul că majoritatea intrărilor din dicționar sunt dedicate biologilor români a căror muncă de cercetare s-a desfășurat în secolul al XX-lea sau este încă în curs de desfășurare în secolul al XXI-lea. Cel mai tânăr biolog român menționat în carte este Georgeta Teodorescu (n. 1974), una dintre cele 121 de personalități feminine evocate.

Rezultatul a decenii de muncă, volumul *Viața și opera biologilor români* oferă o varietate de informații despre personalitățile amintite, putând servi drept valoros material documentar pentru o istorie a curentelor de gândire și preocupărilor în domeniul cercetării biologice ale instituțiilor de pe întreg teritoriul țării.

Bibliografie:

- [1] Ardelean, Aurel, Mohan, Gheorghe, Tițu, Haralambie (2000), *Dicționarul biologilor români*, vol. I și II, Editura Universității de Vest „Vasile Goldiș” din Arad
- [2] MCIN (2018) – „Document programatic privind aniversarea Centenarului Marii Uniri”, Ministerul Culturii și Identității Naționale, 20 aprilie 2018, <http://centenar.gov.ro/web/document-programatic-pentru-marcarea-centenarului/>
- [3] Mohan, Gheorghe, Ardelean, Aurel, Gavrilă, Lucian, Pîrvu, Constantin (1994), *Istoria biologiei în date*, Editura ALL, București
- [4] Toma, Nicolae (2013) – „Omagiu prof. dr. Gheorghe Mohan cu ocazia aniversării a 70 de ani de la naștere”, *Noema*, XII, 2013, p. 327–330, http://noema.crifst.ro/ARHIVA/2013_5_1.pdf